ਹੀਰਾ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7546)

14 ਦਸੰਬਰ, 2021

[ਡਾ. ਦਿਹਾਨੰਜਯ ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.]

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986. 13(2) ਮਿਤੀ 25.02.20 ਦੇ ਵਿਡੀਓ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ) ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ, ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 04.03.20 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਕਨਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ਾ ਭਾਰਗਵ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ 04.03.20 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਮਪੀ ਟਿੰਬਰਜ਼ ਐਂਡ ਹਾਰਡਵੇਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੇਂਡ ਵੈਨੇਜ਼ੀਆ ਬਾਇਅਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ-2018) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਇੱਕ ਤੱਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। NCDRC ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2015. ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 2016. ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ:1.1 ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮੈਪੀ ਟਿੰਬਰਜ਼ ਐਂਡ ਹਾਰਡਵੇਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ, 10 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮਾਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 11 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੇਂਡ ਵੈਨੇਜ਼ੀਆ ਬੇਅਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ [ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ-2018] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ, ਉਚਿਤ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ। [ਪੈਰਾ 10]

ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਪੀ ਟਿੰਬਰਜ਼ ਐਂਡ ਹਾਰਡਵੇਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2021) 3 SCC 673: 2021 (2) SCALE 451: ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੇਂਡ ਵੈਨੇਜ਼ੀਆ ਬਾਇਅਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2018) SCC2 157 'ਤੇ ਸਨ।

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2020) 5 SCC 757: 2020 AIR 1267 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1.2 ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ਾ ਭਾਰਗਵ (ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 11 ਫਰਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਦੋ-ਜੱਜੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। SCDRC ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਡੋਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਫੋਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਦੇਰੀ ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਬੇਲੋੜੇ ਸਨ (ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ। ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 11, 14]

ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ਾ ਭਾਰਗਵ (2021) 3 ਐਸਸੀਸੀ 669 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ।

1.3 ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਓ। ਇਸਨੇ ਕਨਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕੰਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। . ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਲਾਈਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ-2018 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ

ਲੰਬਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 15, 16]

ਡਾ: ਏ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਮਿਤ ਅਗਰਵਾਲ (2021) 7 SCC 466; ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨੀਮਾ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ 2021 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1186; ਜੇ.ਜੇ. ਵਪਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (2002) 6 SCC 635: [2002] 1 Suppl. SCR 469; ਟੈਪਲਾਈਨ ਸ਼ੂਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ (2002) 6 SCC 33: [2002] 3 SCR 1167; ਕੈਲਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਨਹਕੂ (2005) 4 SCC 480: [2005] 3 SCR 289; ਸਲੇਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਾਰ ਐਸ.ਐਸ.ਐਨ. v. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, (2005) 6 SCC 344: [2005] 1 Suppl. SCR 929; ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 20 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 9 ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.7546।

2018 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 2645 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 25.02.2020 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸਲਿਲ ਪਾਲ, ਸਾਹਿਲ ਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਐਨਾਟੋਲੀ ਸੇਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੁਬਲੇਮਲਾ ਚਾਂਗ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਡਾ. ਦਿਹਾਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 25 ਫਰਵਰੀ 2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ।

2. 2019 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 15390, 2019 ਦੇ 15391, ਅਤੇ 2019 ਦੇ 18307 ਦੇ 2018 ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 2645 ਵਿੱਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, NCDRC ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 3 ਦਸੰਬਰ 2018 ਨੂੰ NCDRC ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ 'ਚ ਲੱਗੀ ਕਥਿਤ ਅੱਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। 6 ਦਸੰਬਰ 2018 ਨੂੰ, NCDRC ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ: "ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 20 ਮਈ 2019 ਨੂੰ NCDRC ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 23 ਸਤੰਬਰ 2019 ਨੂੰ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ 2019 ਦੇ IA ਨੰਬਰ 15390 ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 15391 ਆਫ 2019 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

5. 26 ਸਤੰਬਰ 2019 ਨੂੰ, NCDRC ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। NCDRC ਨੇ, 25 ਫਰਵਰੀ 2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

6. ਸ੍ਰੀ ਸਲਿਲ ਪਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 13 (ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ) 1)(a) ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(a) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵ ਤੀਹ ਦਿਨ ਜੋ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੁਆਰਾ NCDRC ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

7. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ (i) ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਪੀ ਟਿੰਬਰਜ਼ ਐਂਡ ਹਾਰਡਵੇਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ ਨੂੰ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ (iii) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, NCDRC ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; (iv) ਇਸ ਲਈ, ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ NCDRC ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

8. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

62. ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ 13; ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਅਰੰਭ ਬਿੰਦੂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। , ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ।

63. ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਣਾ. ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 63 ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

9. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਡਾ ਜੇ ਜੇ ਮਰਚੈਂਟ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ,

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਂਤੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਖਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਕੋਲ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, NCDRC ਨੇ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ 25 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ, 10 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"5. ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਫੋਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਤ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ। ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ, ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 11 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੈਂਡ ਵੈਨੇਜ਼ੀਆ ਬੇਅਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਿਆਦ, ਉਚਿਤ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ:

"4. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਢਿੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ

ਧਿਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਰੁਕੀ ਰਹੇਗੀ। ਅਪੀਲਾਂ।"

11. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ਾ ਭਾਰਗਵ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 11 ਫਰਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ NCDRC ਨੇ 4 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 26 ਸਤੰਬਰ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ 10 ਫਰਵਰੀ 2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਮੰਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਤ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 45 ਦਿਨਾਂ ਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਮੰਚ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ:

"6. ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10-2-2017 ਨੂੰ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ. ਲਿਮਟਿਡ [ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ [ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ. ਲਿ. , (2021) 3 SCC 673] ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ [ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ਾ ਭਾਰਗਵ, 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ 697] ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 10-2-2017 (ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮੈਮਪੀ ਟਿੰਬਰਜ਼ ਐਂਡ ਹਾਰਡਵੇਅਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ, (2021) 3 ਐਸਸੀਸੀ 673] ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਫੋਰੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ, ਢੁਕਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਖਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਬੰਧਤ ਫੋਰੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ.ਜੇ. ਮਰਚੈਂਟ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, (2002) 6 SCC 635] ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਟੋਰੇਜ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ [ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ, (2020) 5 SCC 757: (2020) 3 SCC (Civ) 338], ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ /ਜਾਂ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ [ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ਾ ਭਾਰਗਵ, 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ 697] ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ."

12. ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, 8 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ, ਡਾ: ਏ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਮਿਤ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਤੱਥਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਰੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ: ਏ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕੰਮ

ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"2. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 4-3-2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ [ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ. ਬਨਾਮ ਹਿਲੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ, (2020) 5 SCC 757:(2020) 3 SCC (Civ) 338], ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। New India Assurance Co. Ltd. ਵਿੱਚ [New India Assurance Co. Ltd. v. Hilli Multipurpose Cold Storage (P) Ltd., (2020) 5 SCC 757: (2020) 3 SCC (Civ) 338] ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਸੀ. ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੇਦਰੇ ਦਾ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ [ਅਮਿਤ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਏ. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, 2020 SCC ਔਨਲਾਈਨ NCDRC 927] ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹੋਣਾ, ਅਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਡਾ ਏ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

13. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਾ ਏ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 6 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨੀਮਾ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ। ਅਦਾਲਤ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"9. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸਪੁਰਦਗੀ/ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 45 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 4 ਨੂੰ NCDRC ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ ਸਿਤੰਬਰ 2020, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਡਾ. ਏ. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਜੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ-2021 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਡਾ: ਏ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇਗਾ। (ਸੁਪਰਾ) 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਪਈਆਂ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਨਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ:

"10. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਸੈੱਟਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ/ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲਿਖਤੀ

ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਦੋ ਬੈਂਚਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ-2021 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

14. ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਐਸਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਨਡੋਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਨਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਫੋਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, NCDRC

ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਾਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ (ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2015, ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲੀਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2016 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਨਿਗਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇਰੀ. ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"28. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 'ਜਲਦੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਇਨਸਾਫ ਹੈ।' ਪਰ ਉਸੇ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਨਸਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।' ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ 15 ਦਿਨਾਂ (30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 (2) (ਬੀ) (ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ii) ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦਾ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲਿਆਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ। ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ, ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ ਦੇ. ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"82. ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ.... "

ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਇਸਨੇ ਕਨਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡੈਡੀਜ਼ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 4 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕੰਡੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਲਾਈਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਭਸੀਨ ਇਨਫੋਟੈਕ-2018 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਤੱਤ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ NCDRC ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੌਕਡਾਊਨ ਕਾਰਨ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਇੱਕ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਰਕਮ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ NCDRC ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate